

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COURSE TO PREVENT EARLY SCHOOL LEAVING IN MULTICULTURAL EDUCATIONAL SETTINGS IN EUROPE

Erasmus+ funded project Strategic Partnership

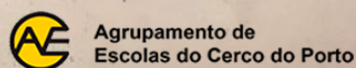
Projects for School Education:

Promoting Inclusion to Combat Early School Leaving (PICELS)

Project Number: 2019-1-ES01-KA201-065362

Voditelj projekta

Rosa M. Rodriguez-Izquierdo, prof
Sveučilište Pablo de Olavide, Sevilla, España
Prevela s engleskog na hrvatski: Tihana Magaš

O OVOJ PUBLIKACIJI

Ovaj dokument, 'TEČAJ ZA SPRJEČAVANJE RANOG NAPUŠTANJA ŠKOLE U MULTIKULTURALNIM OBRAZOVNIM POKRETIMA U EUROPI', nastao je u sklopu projekta 'Promicanje inkluzije u borbi protiv ranog napuštanja škole (PICELS) (2019-1-ES01-KA201-065362)'. Program Erasmus+ Europske unije i režija prof. dr. Rosa M. Rodríguez-Izquierdo (Universidad Pablo de Olavide).

AUTORI PREDMETA

CJELINA 1

Rosa M. Rodríguez-Izquierdo (UPO, Španjolska)

Francisco Barea (CEIP Malala škola, Španjolska)

JEDINICA 2

Helena Braganca (Agrupamiento de Escolas do Cerco do Porto, Portugal)

JEDINICA 3

Martha Montero-Sieburth (IAIE, Međunarodna udruga za interkulturalno obrazovanje)

Claudia La Paglia (ICS "Giovanni Falcone", Italija)

JEDINICA 4

Tihana Magaš (Škola Vladimira Nazora, Hrvatska)

Nektarija Paleologa (HOU, Grčka)

Barry van Driel (IAIE, Međunarodna udruga za interkulturalno obrazovanje)

UREDNIK PREDMETA

Rosa M. Rodríguez-Izquierdo (UPO, Španjolska)

PROJEKTANT TEČAJA

© Rosa M. Rodríguez-Izquierdo (UPO, Španjolska)

ODRICANJE

Ovaj dokument izrađen je uz financijsku pomoć Europske unije (program Erasmus +). Sadržaj ovog dokumenta je pod isključivom odgovornošću autora i ni pod kojim okolnostima se ne može smatrati da odražava stav Europske unije.

Ovaj tečaj je objavljen u Otvorenom pristupu pod licencom Creative Commons Navođenje - Nekomercijalno - Bez izvedenih djela (CC BYNC-ND 3.0).

Možete slobodno dijeliti - kopirati, distribuirati i prenositi - rad pod sljedećim uvjetima:

Morate pripisati djelo na način koji je odredio autor ili davatelj licence (ali ne na bilo koji način koji sugerira da oni podržavaju vas ili vašu upotrebu djela).

Ne smijete koristiti ovo djelo u komercijalne svrhe.

Ne smijete mijenjati, transformirati ili nadograđivati ovo djelo.

UVOD 6

O projektu PICESL 10

Gdje projekt djeluje 11

Kako koristiti tečaj 12

NASTAVNI PLAN PREDMETA 13

CJELINA 1 20

JEDINICA 2 27

Pozornost na raznolikost u obrazovnim ustanovama.

Opis jedinice.

Ishodi učenja.

Sadržaj jedinice

Metodologija korištena u jedinici.

Materijali i resursi potrebni za obavljanje aktivnosti.

Ostali materijali i resursi.

Udaljavanje od perspektive deficita.

Opis jedinice.

Ishodi učenja.

Sadržaj jedinice

Metodologija korištena u jedinici.

Materijali i resursi potrebni za obavljanje aktivnosti.

Ostali materijali i resursi.

JEDINICA 3

35

Veze roditelja, obitelji, škola i zajednica u sprječavanju odvajanja i ESL-a.

Opis jedinice.

Ishodi učenja.

Sadržaj jedinice

Metodologija korištena u jedinici.

Materijali i resursi potrebni za obavljanje aktivnosti.

Ostali materijali i resursi.

JEDINICA 4

46

Inovativne nastavne metodologije s naglaskom na zlostavljanje kao potencijalni uzrok neangažiranja u školi i ESL-a.

Opis jedinice.

Ishodi učenja.

Sadržaj jedinice

Metodologija korištena u jedinici.

Materijali i resursi potrebni za obavljanje aktivnosti.

Ostali materijali i resursi.

dodatak

58

Korisni resursi

U rukama imate djelo koje je rezultat obrazovnih istraživanja nastavnika i akademika, a to je već dobra vijest. Tečaj je jedan od rezultata Erasmus+ projekta: Promicanje inkluzije u borbi protiv ranog napuštanja škole (PICESL) (2019-1-ES01-KA201-065362).

Neuspjeh u školi i rano napuštanje škole ključna su stvar za razvoj naših učenika i našeg društva zbog visokog društvenog i ekonomskog utjecaja: Rano napuštanje škole (ESL) povezano je s nižim prihodima, zdravstvenim problemima i većim rizikom od socijalne isključenosti i zlostavljanja, a ograničava sposobnost naših gospodarstava za rast i inovacije, šteti društvenoj koheziji i nameće dodatne troškove javnim proračunima. Sprječavanje ESL-a postalo je prioritet u obrazovnim politikama.

Iako smo svjesni ogromnih varijabli koje utječu na ESL, okvir za tečaj je osmišljen tako da se fokusira uglavnom na čimbenike unutar škole koji utječu na ESL, kao što su nastavne metode i kurikularna pitanja, pozitivna/negativna školska klima i uloga roditelja, kao faktor koji doprinosi ESL-u. Stoga je ljepota toga što je ovaj tečaj prilagođen učiteljima i dizajniran za jednostavno usvajanje. Temelji se na najboljim dostupnim dokazima i može doprinijeti jačanju svoje održivosti tijekom vremena i kontekstualizirane replikacije u drugim prostorima kako bi se zaobišlo pitanje prevencije ESL-a.

Ovaj tečaj ima za cilj podržati one stručnjake koji rade s mladima u prepoznavanju i praćenju učenika i škola kojima je potrebna veća skrb i podrška u sprječavanju ranog napuštanja škole, i to: učiteljima, ravnateljima, odgajateljima, pedagoškim savjetnicima, razrednicima, socijalnim pedagogima i školskim psiholozima. Međutim, može biti od pomoći i obrazovnim stručnjacima u alternativnim putovima učenja. Ovim tečajem predstavljamo pristupačan vodič koji svima nudi praktični pristup ponovnom osmišljavanju nastavne prakse i dodavanju novih alata u njihov portfelj.

Tečaj je prvenstveno usmjeren na dva principa:

- **Holistički pristup** – uvažava socijalne, emocionalne i fizičke potrebe, a ne samo akademske i kognitivne, kako učenika tako i njihovih roditelja.
- **Inkluzivni sustavi** – sustavi u školama i oko njih koji obuhvaćaju fokus na podržavajuće, kvalitetno okruženje za učenje, ljubaznu i brižnu klimu u školi i razredu, rješavanje holističkih potreba učenika i prepoznavanje njihovih individualnih sposobnosti i glasova, sprječavanje diskriminacije, kao i otvorenost prema glasove i aktivno sudjelovanje roditelja i zajednice.

Ovaj tečaj se sastoji od četiri cjeline koje nam nude ažurirani pregled obrazovnih praksi za sprječavanje ESL-a. Tečaj također nudi predanketu i jedinicu 0.

Prva cjelina uvodi pitanje inkluzivnog obrazovanja. Odgovara na pitanja što znači uključivanje u obrazovanje, koja je njegova važnost i zašto se smatra izazovom u borbi protiv ESL-a. Nudi učiteljima i praktičarima velike alate za

dijagnosticiranje inkluzivnog pristupa njihove škole, sveobuhvatan pogled na raznolikost iz perspektive prava na inkluzivno obrazovanje i sredstva za razvoj inkluzivne prakse kroz Univerzalni dizajn za učenje (UDL).

Druga cjelina namijenjena je školskom osoblju kako bi bolje razumjeli svoje učenike kao učenike, kao mlade ljude s putanjama i individualnim iskustvima koja su oblikovala njihove živote. Cilj je da vide svakog učenika u cijelom svom svijetu, uoče njegove snage/aktivnosti i razumiju njihove osobne situacije. Ova će jedinica pomoći učiteljima da razumiju kako prihvatiti razlike, bilo da su kulturne, jezične, učeničke, aspiracijske, kako bi promicali akademski, društveni i emocionalni razvoj učenika.

Treća cjelina ovog tečaja omogućuje učiteljima da identificiraju veze koje se mogu stvoriti za roditelje, obitelji, zajednice i škole kako bi zajedno radili na sprječavanju odvajanja i ranog napuštanja škole djece. Završavanjem ove jedinice, nastavnici mogu učenicima pružiti osjećaj komunikacije s poštovanjem i suživota koji im omogućuje da dopru izvan svoje obitelji do zajednica u cjelini.

Četvrta cjelina sadrži metodologije i strategije koje imaju za cilj stvaranje pozitivnog okruženja za učenje, jačanje pedagoške kvalitete i inovativnosti, jačanje kompetencija nastavnog osoblja za suočavanje s društvenom i kulturnom raznolikošću te razvoj pristupa protiv nasilja i zlostavljanja. Jedinica se usredotočuje na učinkovite strategije poučavanja koje potiču aktivno uključivanje svih učenika u uspješne obrazovne puteve. Predložene strategije uključuju aktivno poučavanje i učenje, kooperativno učenje, vršnjačko obrazovanje i učinkovitu primjenu kreativnosti u obrazovanju.

Posljednji dio publikacije ima za cilj pružiti resurse i informacije o drugim vrijednim projektima, alatima i inspiracijama koji mogu pomoći školama da stvore i održe gostoljubivo i uključivo okruženje za učenike i roditelje iz svih sredina i osiguraju jednak uspjeh za sve.

Ukratko, tečaj plete složeni mozaik praksi, koji reafirmira četiri ključna načela obrazovne transformacije za rješavanje ESL-a:

1. Prevencija ESL-a nije akcija, već dalekosežan proces koji nas poziva na „zajednički rad“.
2. Zahtijeva angažman svih članova obrazovne zajednice u okviru kohezivnog i suradničkog djelovanja.
3. Prevencija ESL-a shvaćena kao proces mora početi od dijagnoze koliko inkluzivnu našu školu provodi cijela obrazovna zajednica, uz snažnu suradnju s vanjskim dionicima i zajednicom u cjelini.
4. Strateško je učiniti kreativnijim i ažurirati nastavu.

Publikacija je izrađena na temelju zajedničkih nalaza Europske komisije preko Nacionalne španjolske agencije (SEPIE). Detaljne informacije o projektu možete pronaći na našoj web stranici projekta: <https://www.upo.es/picesl/>
Molim posjetiti!

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Gdje Projekt djeluje

Projekt PICESL ima za cilj promicati inkluzivne interkulturalne pedagogije i prakse za angažman studenata. Inovacija PICESL-a je u tome što okuplja nastavnike i istraživače na ravnopravnoj osnovi s oba tima koji surađuju i sudjeluju u projektu kako bi se pružio uvid u to kako identificirati i analizirati mjere prevencije i intervencije koje imaju za cilj zadržati učenike u obrazovanju do postizanja barem više srednje škole. obrazovna kvalifikacija.

Bitne povratne informacije i iskustvo nastavnika stavljeni su u uspostavljeni akademski okvir koji je omogućio projektu da proizvede dva bitna rezultata. Prvo, paneuropsko mapiranje uspješnih interkulturalnih i inkluzivnih praksi u razredu, koje uključuje skup pokazatelja pomoću kojih učitelji mogu evaluirati vlastitu praksu u razredu. Drugo, sadašnji tečaj obuke temelji se na gore identificiranim učinkovitim praksama. Uz ove rezultate, fokus projekta je na proširenju i provedbi obrazovnih politika, te prenosivosti dobre prakse specifične za zemlju.

PICESL također nastoji razumjeti mehanizme koji stoje iza, procese koji vode do i putanje nakon ESL-a. Stoga se projekt nadovezao na postojeće prakse za rješavanje ESL-a i namjerava razviti inovativne pristupe za izgradnju inkluzivnih škola.

U šest država članica EU (Španjolska, Hrvatska, Portugal, Italija, Grčka i Nizozemska). Tri škole, tri sveučilišta i jedna akademska udruga rade zajedno u ovom strateškom partnerstvu kao “zajednici praksi” kako bi stekli iskustvo u međunarodnoj suradnji i ojačali naše kapacitete, ali i kako bi proizveli visokokvalitetne inovativne rezultate poput ovoga koji sada ovdje predstavljamo.

.

***Gimnazija Vladimira Nazora
Zadar***

Kako koristiti tečaj

Ovaj tečaj nudi konkretne jedinice za provođenje radionice na školskoj razini i uključuje korištenje četiriju cjelina koje pomažu sudionicima da razmišljaju o ESL-u i da predlože akcije u svojim školama za rješavanje ESL-a. Tako će sudionicima biti predstavljen niz materijala i resursa za učenje, kao i zadaci i aktivnosti koje će morati obaviti osobno ili sa svojim kolegama iz škole/organizacije.

Tečaj se sastoji od 4 cjeline plus jedinica 0 (Uvod i predanketna ljestvica). Svaka se jedinica temelji na učenju kroz rad, razmišljanju i kooperativnom učenju) u četiri koraka:

1. Dosadašnja znanja.
2. Novo znanje.
3. Zadaci.
4. Dijelite svoje učenje s tečaja s kolegama.

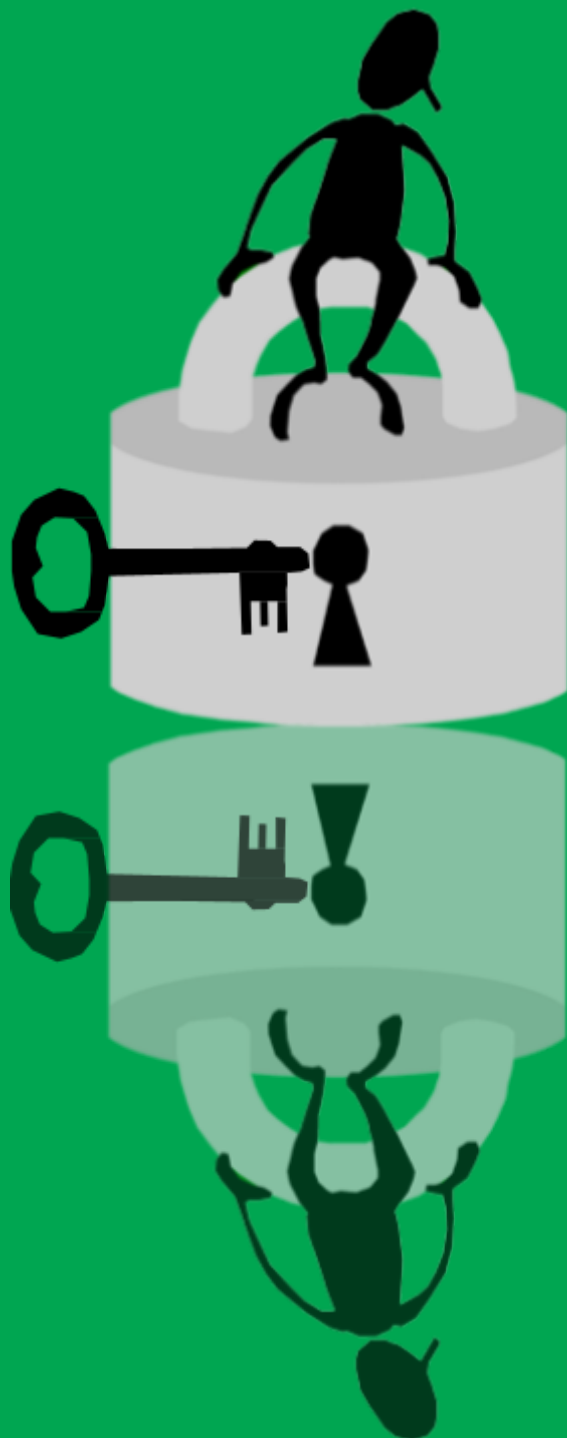
Sve jedinice slijede gotovo istu logiku koja je dodatno objašnjena u nastavnom planu predmeta. Jedinice 1 do 4 zahtijevaju između 8 i 10 sati rada ukupno po jedinici.

Ukratko, svaka jedinica uključuje preporučenu literaturu i praktične aktivnosti i zadatke koji su fleksibilni i prilagodljivi vašim interesima, ciljevima i kontekstu.

Nastavni plan i program kolegija

BORBA RANOG NAPUŠTANJA ŠKOLE

**TEČAJ ZA SPREČAVANJE RAZVOJA
UČENIKA**

2021

OPIS TEČAJA. ČEMU SLUŽI OVAJ TEČAJ?

Ovaj tečaj namijenjen je podizanju svijesti i pomoći u rješavanju problema ranog napuštanja škole (ESL) i sprječavanju odvajanja učenika. Činjenica da se mnogi mladi odlučuju prerano napustiti školu povećava rizik da budu nezaposleni i socijalno isključeni. Mnogim nastavnicima i obrazovnim stručnjacima nedostaju vještine za suočavanje s ovim problemom.

Kroz ovaj tečaj polaznici će naučiti kako razviti smislenije školsko iskustvo, kako se nositi s različitostću u učionici i ESL-om. Tečaj će se usredotočiti na znanje, stavove, vještine i strategije za uključivanje studenata. Namjera je ići dalje od apstraktnih misli i razmišljanja i pomoći nastavnicima da nauče i steknu praktične alate i resurse koji se mogu koristiti u borbi protiv ESL-a i odvajanja učenika.

Poticati i potaknuti interes učenika za učenje i zadržati motivaciju učenika za učenje je sve veći izazov u današnjem društvu. Naučite kako pratiti svoje učenike da postanu samomotivirani pojedinci koji shvaćaju da njihove buduće prilike ovise o njihovom obrazovanju. Ako su u proces učenja uključeni pojedinci koji su pod visokim rizikom od prekida školovanja, stope ESL-a mogu se znatno smanjiti. To se može postići jačanjem njihova osjećaja pripadnosti i izgradnjom samopoštovanja učenika, kao i identificiranjem emocionalno ranjivih učenika i učenika koji se ponašaju neangažirani.

ISHODI UČENJA

Do kraja tečaja, nastavnici će:

- Upoznati se s nizom nastavnih vještina, alata i učinkovitih strategija kako bi njihovo poučavanje bilo zanimljivo i relevantno.
- Naučite o novom pristupu odgajatelja u svakoj jedinici i uključite se u aktivnosti koje im pomažu eksperimentirati s nekim nastavnim praksama i vježbama koje povećavaju motivaciju učenika.

- Povećajte njihovu svijest o pitanjima koja vode do ESL-a i steknite razumijevanje o tome kako se nositi s neangažiranim učenicima, kako poboljšati njihov osjećaj vlastite vrijednosti, poboljšati njihov angažman i samopoštovanje. Tečaj se također bavi važnosti razvoja emocionalnih vještina i strategija za poboljšanje komunikacijskih vještina s obiteljima i dionicima.
- njeguju i profesionalno rastu u međunarodnoj zajednici koja podupire učenje, okruženju, izgrađujući snažne mreže s kolegama iz cijele Europe.

KOME JE OVAJ TEČAJ?

- Učitelji u praksi svih obrazovnih razina koji žele suzbiti ESL pristupe i prakse uključiti djecu u svoj nastavni i odgojno-obrazovni rad.
- Učitelji inicijalne nastave (preddiplomski ili magistarski studenti) i socijalni pedagozi (preddiplomski ili master studenti) koji žele da pristupi i prakse borbe protiv ESL-a uključe djecu u njihov nastavni i obrazovni rad.

SPECIFIČNI CILJEVI

1. Razumjeti osnovne koncepte ESL-a, njegove temelje i njegovu obrazovnu vrijednost.
2. Identificirati ESL prakse i upoznati se s metodološkim strategijama za borbu protiv njega.
3. Shvatite i cijenite važnost umrežavanja u ovoj vrsti praksi.
4. Upoznajte se s ESL projektima iz perspektive uključivanja.

SADRŽAJ PREDMETA

- **Cjelina 1.** Pozornost na raznolikost u obrazovnim ustanovama.
- **Jedinica 2.** Udaljavanje od perspektive deficita.
- **Jedinica 3.** Veze roditelja, obitelji, škola i zajednica u sprječavanju odvajanja i ESL-a.

- **Jedinica 4.** Inovativne nastavne metodologije s naglaskom na zlostavljanje kao potencijalni uzrok neangažiranja u školi i ESL-a.

METODOLOGIJA I OSOBNA POSVETA

Izvođenje svake jedinice rada, uzimajući u obzir njezine teorijske i praktične prijedloge, zahtijeva približnu posvećenost od oko 8-10 sati po jedinici.

Očekivano trajanje tečaja je 6 tjedana: od 15. rujna do 6. studenog.

Ovom izračunu mora se dodati posvećenost prije upoznavanja s korištenjem digitalne platforme za obuku i uvodne aktivnosti (jedinica 0) i ankete prije tečaja.

Primarni element tečaja je razmišljanje i dijeljenje s kolegama. Poticat ćemo vas tijekom ovog tečaja da "podnesete" ili podijelite svoja razmišljanja, surađujete s nekim od svojih kolega od povjerenja kako biste proširili svoju raspravu i podijelili svoja učenja.

Svaka jedinica uključuje sljedeće odjeljke:

- Kratki opis.
- Ciljevi jedinice.
- Sadržaj jedinice.
- Metodologija korištena u jedinici.
- Materijali i resursi potrebni za obavljanje aktivnosti.
- Materijali i resursi da saznate više.
- Izborni kratki (video) tutorial autora koji objašnjavaju jedinicu.
- Ocjenjivanje zadataka.

Svaka se jedinica temelji na učenju kroz rad, razmišljanju i kooperativnom učenju) u četiri koraka:

MATERIJALI I RESURSI

...ja i video zapisi i resursi bit će osigurani u svakoj jedinici, uglavnom
...latno preuzimanje, preporučeni ili komplementarni materijali i
...materijali za podršku, također besplatno preuzimanje.

CIJENA

...na tečaja temeljit će se na završetku svih aktivnosti jedinice 0
...eta prije tečaja) i sve ostale 4 cjeline: dostava dokumenata i
...a odgovarajućim forumima.

JEDIN ICE

Cjelina 1
**Pozornost na
raznolikost u
obrazovnim
ustanovama.**

Cjelina 1

POZORNOST NA RAZLIČITOST U OBRAZOVNIM USTANOVAMA

OPIS JEDINICA

Raznolikost je stvarnost u učionicama obrazovnih institucija koja zahtijeva strategije za njezino rješavanje na način koji poštuje pravo na inkluzivno obrazovanje. Ova predanost zahtijeva od nastavnika da ulože važan napor kako bi razumjeli i zadovoljili potrebe učenika.

Koncept inkluzije je složen i poliedaran, jer je vrlo širok i pokriva niz pitanja. Stoga je u praksi podložan različitim shvaćanjima i svaka osoba, i svaki centar, gradi svoje značenje. Često se veže isključivo uz odgojno-obrazovnu skrb za učenike s teškoćama u razvoju, ali, kako ćemo vidjeti, ta ideja već pripada prošlosti.

ISHODI UČENJA

1. Dobijte dijagnozu o liječenju različitosti u vašoj školi (SWOT).
2. Dobiti širok i sveobuhvatan pogled na različitost iz poštivanja prava na inkluzivno obrazovanje.
3. Ostvarite pristupačna okruženja za učenje (fizičko, osjetilno, kognitivno i emocionalno) u kojima se učenici ne moraju "uklopiti" u sustav, već se sustav mijenja tako da nema isključenja i nitko ne ostaje po strani.
4. Ostvarite inkluzivne prakse kroz Univerzalni dizajn za učenje (UDL) kako biste ga implementirali unutar Plana pozornosti na raznolikost.

SADRŽAJ

Kroz ovu cjelinu istražiti ćemo sljedeće teme:

1. Etički pogled na inkluziju kao pravo na pravednije društvo: od prilagodbi ljudi do prilagodbe pristupačnog konteksta učenja (inkluzivne škole).
2. Termometri za otkrivanje stupnja uključenosti u obrazovne ustanove.
3. Inkluzivne strategije: Univerzalni dizajn za učenje (UDL).

METODOLOGIJA

Jedinica kombinira čitanje i gledanje videa s metodologijom studije slučaja za samoučenje i zajedničko učenje. Najprije ćemo započeti s nekoliko središnjih pitanja koja ustupaju mjesto razgovoru i raspravi sa polaznicima tečaja. Drugo, kroz nekoliko čitanja i videa bit će prezentirani teorijski sadržaji ove cjeline. U trećem koraku pozvani ste da pripremite i predstavite nekoliko studijskih slučajeva koje vam je prethodno zadužio instruktor. Na kraju, jedinica završava upitnikom za samoprocjenu i nekim širim pitanjima kako biste provjerili vaš napredak i razumijevanje.

ORAK 1. PRETHODNA ZNANJA

Prije nego što počnete, odvojite malo vremena da odgovorite na neka pitanja. Ovo nije ispit, već početna točka koja će vam omogućiti da razmislite i produbite svoje razumijevanje teme. Pomoći će vam da istražite svoje interese i potrebe da bolje razumijete ovo jedinstvo.

Odgovorite na sljedeća pitanja kako biste se bolje pripremili za produblivanje ovog jedinstva.

Početna pitanja

1. Kad bismo razmišljali... Koje riječi vam padaju na pamet kada pomislite na obrazovnu inkluziju? Koja je slika po vama najreprezentativnija? Što mislite što karakterizira inkluzivne škole?
2. Što mislite pod visokim očekivanjima od uspjeha svih učenika?
3. Iz vašeg iskustva, što mislite da škole mogu učiniti kako bi odgovorile na raznolikost učenika koje imamo u učionicama i učinile sve uspješne? Navedite neke mjere, programe ili alate koje poznajete koji karakteriziraju škole uspjeha za sve.

4. Konačno, osjećaj pripadnosti je nezamjenjiv ključ inkluzivne škole što činite u svojoj učionici kako bi svi i svi vaši učenici bili dobrodošli?

ORAK 2. UKLJUČIVANJE NOVIH ZNANJA, VJEŠTINA I STAVOVA

Uzmite si vremena za čitanje teksta i gledanje nekoliko videozapisa o Universal Design for Learning (UDL). Pomoći će vam razjasniti koncept, razjasniti sumnje, upoznati vizije različitih autora...

Prođite kroz sljedeća čitanja i videozapise kako biste pripremili aktivnosti i sudjelovali u forumu na kraju jedinice:

Početa očitavanja

Uključivanje/integracija. postoji li razlika:

<https://cdss.ca/wp-content/uploads/2016/06/CDSS-integration-vs-inclusion.pdf>

Smjernice za programiranje s univerzalnim dizajnom i dostupnošću.

<https://www.washington.edu/doit/universal-design-education-principles-and-applications>

Videozapisi

Univerzalni dizajn za učenje (sažetak 4:36).

<https://otl.du.edu/plan-a-course/teaching-resources/accessibility-and-universal-design-for-learning/>

Korak po korak planiranje lekcije korištenjem univerzalnog dizajna za učenje (1:01:11)

<https://www.youtube.com/watch?v=Ndlhp9xmrUo>

Reference kako biste saznali više

Evo još nekoliko referenci ako želite ići dublje:

Slike za razmišljanje:

https://drive.google.com/drive/folders/12dT1aPqpiHB3o_VNBSTVZwsHhpLGOeat?usp=sharing

Smjernice za univerzalni dizajn za učenje (UDL):

<https://wvde.state.wv.us/osp/UDL/4.%20Guidelines%202.0.pdf>

Alati za UDL:

<http://universaldesign.ie/What-is-Universal-Design/The-7-Principles/>

Lako čitljiv vodič za kognitivnu pristupačnost:

<https://www.iaslt.ie/documents/public-information/Alternative%20and%20Supported%20Communication/Make-it-Easy-December-2011.pdf>

UDL, pogled iz neuroedukacije i inkluzije:

<https://www.cast.org/binaries/content/assets/common/publications/articles/cast-udlandthebrain-20180321.pdf>

EducaDUA: Sveučilišna istraživačka web stranica na UDL-u:

<http://universaldesign.ie/What-is-Universal-Design/The-7-Principles/>

AK 3. RADITE NEKE AKTIVNOSTI

Morate pripremiti Word dokument do 3 stranice u kojem ćete prikupiti svoja razmišljanja nakon čitanja tekstova i pregledavanja predloženih videa. Kao vodič, možete koristiti točku 1. početnih pitanja.

Istaknite aspekte konceptualnih videa koje ste vidjeli i koji su vas najviše zanimali i objasnite zašto su relevantni u kontekstu inkluzivnog obrazovanja.

1. Napravite SWOT sa svojim kolegama o svojoj školi. Ideja je poslužiti kao samoprocjena vaše škole kao početna točka za usmjeravanje procesa poboljšanja. Pokušajte identificirati osnovne korake koje je vaša škola poduzela ili bi trebala slijediti kako biste uključili neke od ideja naučenih tijekom ove nastavne jedinice. Ova vježba mora biti spremna za prezentiranje u direktnom dijelu treninga koji će se održati u Portu.
2. Osmislite aktivnost kako biste svojim kolegama objasnili što je UDL.

AK 4. PODIJELITE IDEJE

Preuzmite na forum u Moodleu:

- a) **Forum 1:** Podijelite na forumu u odlomku od najviše 10 rečenica neke od ideja o aktivnosti 1 i 2 koraka 3 i usporedite svoje dojmove s doprinosima svojih kolega.
- b) **Forum 2:** Podijelite ako mislite da je u nekom trenutku vaša škola već razvila projekt vezan uz pozornost na raznolikost ili Univerzalni dizajn za učenje (UDL).
- c) **Forum 3:** Komentirajte aktivnost 4 koraka 3. Kako je prošlo? Što si učinio? Kakve ste povratne informacije dobili od svojih kolega?
- d) **Forum 4:** Suradnički radni prostor: izradite s ostalim sudionicima dekalog o inkluzivnom obrazovanju koji će biti predstavljen vašim kolegama.

OSTALI MATERIJALI I RESURSI

Incheonska deklaracija poznata kao Agenda 2030 (2015) ili "Akcijski plan za provedbu Agende 2030" (2018):

http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/education-2030-incheon-framework-for-action-implementation-of-sdg4-2016-en_2.pdf

Vodič za inkluzivno obrazovanje (Indeks za inkluziju. Booth i Ainscow):

<https://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index%20English.pdf>

Jedinica 2

Udaljavanje od perspektive deficita.

Jedinica 2

UDALJIVANJE OD DEFICITNE PERSPEKTIVE

OPIS JEDINICA

Ova druga cjelina namijenjena je učiteljima kako bi bolje razumjeli svoje učenike kao učenike, kao mlade ljude s putovanjima i individualnim iskustvima koja su oblikovala njihove živote. Iako svi učitelji stječu to razumijevanje, od trenutka kada uđu u učionicu i stupe u interakciju s mladima s heterogenim životnim iskustvima, cilj je da vide svakog učenika u cijelom svom svijetu, uoče njegove snage/aktivnosti i razumiju njihove osobne situacije. Ova će jedinica pomoći učiteljima da razumiju kako prihvatiti razlike, bilo da su to kulturne, jezične, učeničke, aspiracijske, kako bi se promicao akademski, društveni i emocionalni razvoj učenika. Kad je potrebno, može biti potrebna dublja intervencija za uspjeh. Ova jedinica pomoći će u izgradnji pristupa obrazovanju i podučavanju koji se temelji na imovini,

ISHODI UČENJA

1. Učitelji će sebe vidjeti kao na putu uključivanja učenika, roditelja, nastavnika i zajednice kao pravih partnera u obrazovni proces (ako to već ne čine).
2. Učitelji će imati (više) iskustva i osjećati se sigurnije u vođenju rasprava i aktivnosti na jačanju odnosa s učenicima.

SADRŽAJ

U ovoj cjelini istražiti ćemo sljedeće teme:

1. Pristup obrazovanju koji se temelji na imovini – što je to?
2. Razgovori koji grade odnose i pristup koji se temelji na imovini – kako to učiniti?

METODOLOGIJA

Svaka tema sadržaja počinje pitanjima za razumijevanje uvjerenja, vrijednosti i temeljnog ponašanja. Zatim predstavljamo video zapise i čitanja kako bismo informirali o tim uvjerenjima i vrijednostima. U trećoj će se fazi izvesti aktivnost koja vam omogućuje vježbanje ideje ili vještine naučene u koraku 2. Na kraju, svaka jedinica završava pozivom za razmišljanje o iskustvu u koraku 3, a zatim se od nje traži da ga podijelite s drugima.

Dostupna su dodatna čitanja i videozapisi kako bi nastavnici mogli ponoviti ovu petlju (korak 1-4).

KORAK 1. PRETHODNO ZNANJE

Pristup obrazovanju koji se temelji na imovini – što je to i kako zagovarati ovaj pristup?

Prije nego počnemo, odvojite malo vremena da odgovorite na nekoliko pitanja. Ovo nije ispit, već početna točka koja će vam omogućiti da zastanete i razmislite o tome na kojim uvjerenjima i vrijednostima temelji “vaš izgled” o vašim učenicima i školskoj zajednici. To je također prilika da razmislite o tome koje riječi ili radnje koristite i činite za rad i razgovor u toj zajednici. Ovaj prijedlog pomoći će vam da istražite svoje interese i trebate li bolje razumjeti što je pogled na deficitu i imovini, dok vas postavlja u smislu ova dva koncepta. Time će se stvoriti temelj za buduće aktivnosti u ovoj jedinici.

Početna pitanja

1a. Koje riječi koristite da opišete učenike u svom razredu koji imaju akademske izazove? Koje su riječi kojima opisujete učenike koji u vašem razredu nemaju akademskih izazova? Po čemu se razlikuju? Bi li se ove riječi koristile za vas ili djecu vaše djece/prijatelja? Kako se osjećate zbog njih?

1b. Ako negativno opisujete učenike u svom razredu koji imaju akademske izazove, postoji li način da se taj opis promijeni ili preformuliše?

2. Jeste li ranije blisko surađivali s jednim od roditelja kako biste riješili izazov s djetetom/učenicom?

2b. Kako ste se osjećali? Ako ne, što možete reći ocu da mu pomogne da vidi sebe i svoju djecu kao dio rješenja za akademski izazov?

KORAK 2. UGRADITE NOVA ZNANJA, VJEŠTINE I STAVOVI

Pogledajte Butterfly Circus i pročitajte sljedeći članak. Zatim upotrijebite brza pitanja koja će vam pomoći da razmislite o tome kako su videozapis i članak povezani jedan s drugim.

Gledati

The Butterfly Circus

https://www.youtube.com/watch?v=y_MCwLY6zzg

Čitanje

Što je pristup obrazovanju koji se temelji na imovini?

<https://teachereducation.steinhardt.nyu.edu/an-asset-based-approach-to-education-what-it-is-and-why-it-matters/>

Pitanja na koja treba odgovoriti

1. Kako se nečlani u prvom cirkusu predstavlja gledateljima? Koje ste emocije osjetili tijekom videa? Što mislite, kakve je emocije osjećao čovjek bez udova?
2. Pogledajte ovaj citat iz članka
"Znamo da se najbolje i najorganskije učenje temelji na onome što učenici već znaju", rekla je Diana Turk, direktorica obrazovanja učitelja na NYU Steinhardt
Kako drugi vlasnik cirkusa to provodi u praksi s čovjekom bez udova?
3. Jeste li ikada bili (kao učitelj, partner ili učenik) ili ste vidjeli situaciju koja

Podsjeća na iskustvo nečlanog čovjeka u prvom cirkusu?

a) Što ste učinili u ovoj situaciji?

b) B) Što biste željeli učiniti?

4. Kad biste ovog tjedna mogli učiniti nešto drugačije u svojim razredima što odražava ono što ste naučili iz ovog videa i čitanja, što bi to bilo?

Dodatni resursi

Čitanja

<https://usergeneratededucation.wordpress.com/2016/05/08/approaching-marginalized-populations-from-an-asset-rather-than-a-deficit-model/>

Reference kako biste saznali više

Ovaj video nam pokazuje kako se ADHD može ponovno uokviriti kao pozitivan atribut djeteta ili odrasle osobe

https://www.youtube.com/watch?v=YvIs3Ja2V_Y

KORAK 3. IZVRŠITE AKTIVNOST

Upoznajte prednosti svojih učenika

Najbolji način da upoznate snage svojih učenika je da dobro upoznate njihove učenike, njihovu povijest, ono što vole i što smatraju važnim. Ova aktivnost će vam pomoći da proširite način na koji vidite svoje učenike. Što više razumijete svoje ukuse, nesklonosti, strasti i ono što im je važno, to bolje možete usmjeriti svoje podučavanje tako da uključuje pojedinačne komponente koje odražavaju individualne snage i strasti vaših učenika.

Ova aktivnost namijenjena je učenicima da stvore svoj savršeni svijet u kojem je sve moguće. Ove informacije će vam dati uvid u to što su željeli i što zapravo žele biti. Obratite pažnju i na ono čega nema, jer će to također pružiti dodatne informacije o tome što možda ne ide dobro u njihovim životima.

Korak 1: Obavijestite učenike da će sljedećih pet minuta pisati ili crtati o najsretnijem mjestu koje mogu zamisliti na bilo koji način (točka snimanja, pune rečenice, slika, časopis isječak). Možete im dati sljedeće upute: Što bi to bilo na

ovom svijetu? Tko bi bio u njemu? Kakva bi bila pravila? Što ne bi bilo na svijetu? Upotrijebite svoju maštu, ne morate uključivati pravila ovoga svijeta. Možda će trebati neko vrijeme za razmišljanje s grupom, napišite neke primjere na ploču kako biste pomogli učenicima da imaju od čega započeti.

Korak 2: Neka učenici crtaju (više) ili nastave pisati, u potpunijim rečenicama i odlomcima, ovisno o dobi, o svom savršenom svijetu.

3. korak: Kada završe, zamolite ih da se vide i razgovarajte s partnerom kako biste razgovarali o njihovom savršenom svijetu. Oni mogu koristiti sljedeće upute kako bi vam pomogli u vođenju vaših rasprava: Zašto ste odlučili uključiti...? Koji vam je omiljeni dio svijeta? Što je uključivalo drugačije ili slično ovom svijetu? Što vaš svijet čini jedinstvenim?

4. korak: Okupite grupu i pitajte koga želite podijeliti. Ako se netko ne osjeća ugodno dijeliti, vaš partner može podijeliti s njim, što mu se sviđelo, što smatra jedinstvenim itd.

5. korak: Pokažite svjetove u učionici.

6. korak: Nakon što je lekcija gotova, ostavite malo vremena da zapišete što su vaši učenici uključili/ne uključili u vaš savršeni svijet. Što promatrate na svojim svjetovima? Koja dodatna pitanja možete postaviti za svoje učenike? Možete li odabrati nešto što ste naučili o svakom učeniku?

KORAK 4. DIJELJENJE IDEJA

Pristup obrazovanju koji se temelji na imovini – Što je to i kako ga braniti?

Podijelite svoje iskustvo s provedbom aktivnosti u koraku 3 na forumu. Što ste primijetili? Koji su bili neki trendovi za učenike s visokim ili slabim uspjehom? Možete li podijeliti povratne informacije o tri učenika? Što ste naučili o svojim učenicima i njihovim prednostima?

Odvojite malo vremena da pročitate odgovore drugih učitelja, Što vas je

iznenadilo svojim iskustvom? Možete li predložiti neka dodatna pitanja o nekom od svojih učenika?

OSTALI MATERIJALI I RESURSI

Čitanja

Približavanje marginaliziranim populacijama aktivnog umjesto modela deficita

<https://usergeneratededucation.wordpress.com/2016/05/08/approaching-marginalized-populations-from-an-asset-rather-than-a-deficit-model/>

Nastava temeljena na imovini

<https://www.classcraft.com/blog/asset-based-teaching/>

Reference kako biste saznali više

Ovaj video pokazuje kako se ADHD može ponovno uokviriti kao pozitivan atribut djeteta ili odrasle osobe.

https://www.youtube.com/watch?v=YvIs3Ja2V_Y

Unto 3

Veze roditelja, obitelji, škola i zajednica u sprječavanju odvajanja i

ESL-a.

Jedinica 3
VEZE RODITELJA,
OBITELJI, ŠKOLA I
ZAJEDNICA U
SPRJEČAVANJU
ODJELJIVANJA I RANOG
NAPUŠTANJA ŠKOLE

OPIS JEDINICA

Namjera ove jedinice je omogućiti učiteljima da identificiraju veze koje se mogu stvoriti za roditelje, obitelji, zajednice i škole kako bi zajedno radili na sprječavanju odvajanja i ranog napuštanja škole djece. Od ključne važnosti je odnos roditelja i obitelji sa školom.

Učitelji mogu modelirati i oponašati ova područja učenja i povezati ih s obiteljima učenika, vršnjacima, osobljem i zajednicama u cjelini kako bi stvorili snažne veze između škole, obitelji i zajednice. Završavanjem ove jedinice, nastavnici mogu učenicima pružiti osjećaj komunikacije s poštovanjem i suživota koji im omogućuje da dopru izvan svoje obitelji do zajednica u cjelini.

ISHODI UČENJA

Završavajući ovu jedinicu, nastavnici će moći:

1. Poticati snažne osobne, građanske odnose s poštovanjem među roditeljima/učiteljima, učenicima/učiteljima, nastavnicima, osobljem i učenicima/učenicima te graditi mostove s obiteljima i školom.
2. Identificirati načine na koje učitelji mogu uključiti učenike u kognitivna, socio-emocionalna i bihevioralna iskustva učenja i istovremeno uključiti učenike u razvoj pozitivnih odnosa s vršnjacima i učiteljima koji unapređuju njihovo društveno i akademsko učenje.
3. Omogućiti školama da dopru do mreža obitelji i zajednice kako bi surađivale učenike u školama i pomogle im da se identificiraju sa svojim zajednicama (kućom, školom, vršnjacima i učiteljima), čime im se omogućuje da ne napuštaju školu.

SADRŽAJ

Tijekom ove jedinice nastavnici će istraživati sljedeće teme:

- 1) Izgradnja osobnih odnosa temeljenih na poštovanju i uljudnosti, te povećanje pristupa škole obiteljima.

- 2) Jačanje kognitivnog, bihevioralnog, socio-emocionalnog angažmana učenika i vršnjaka u učenju.
- 3) Jačanje uloge mreža zajednice (partneri i udruge) zbog njihove vrijednosti i doprinosa koji podupiru učenje.

METODOLOGIJA

Jedinica kombinira čitanje i gledanje videa za samoučenje i zajedničko učenje.

Prvo, počete s nekoliko ključnih pitanja, koja ustupaju mjesto razgovoru i raspravi u razredu. Drugo, teorijski sadržaji ove Jedinice bit će predstavljeni u nekoliko čitanja i videa. U trećem koraku pozvani ste na aktivnost sa svojim kolegama ili drugim sudionicima. Konačno, pozvani ste da podijelite vlastita iskustva na online forumu.

KORAK 1. PRETHODNO ZNANJE

Bprije nego što počnete, odvojite malo vremena da odgovorite na neka pitanja. Ovo nije ispit, već početna točka koja će vam omogućiti da pozirate i razmislite kako razumijete teme i teme ove Jedinice. Pomoći će vam da istražite svoje interese i potrebe da bolje razumijete ovu Jedinicu.

Odgovorite na sljedeća pitanja kako biste se bolje pripremili da duboko uđete u ovu Jedinicu.

Početna pitanja

1. Kako je uljudan i uljudan odnos prema načinu na koji se međusobno ponašamo? Na primjer, u suočavanju s zlostavljanjem ili isključivanjem? A koja su osnovna pravila ponašanja koja želite zadržati u nastavi za svoje učenike, roditelje i članove zajednice?
2. Što je zajedničko empatiji, emocionalnom upravljanju, rješavanju društvenih problema i socijalnoj kompetenciji što vam kao učitelju pomaže da učenike odvedete od bilo kakvog maltretiranja ili drugog

negativnog ponašanja prema pozitivnijem ponašanju?

3. Koje su značajne uzorne kvalitete za koje smatrate da su bitne mladima?
4. Što mislite, što znači biti u obitelji za svoje učenike? Što čini tu obitelj i koje vrste odnosa postoje? Koje vrste društvenog kapitala (nova znanja, norme, načini postojanja i djelovanja) vidite da stvaraju obitelji i kako ih uzimate u obzir u svom podučavanju?
5. Što učenici mogu naučiti od obitelji o ponašanju s vršnjacima, školskim osobljem i članovima zajednice?
6. Kako kao učitelj vidite sebe kao uzor? Kada ste svjesni da ste učinkoviti ili neučinkoviti sa svojim učenicima i što činite po tom pitanju?
7. Kao učitelj razmislite o načinima na koje zajednice mogu doprinijeti učenju koje se odvija u školama. Koja su sredstva koja oni mogu pružiti?

KORAK 2. UKLJUČIVANJE NOVIH ZNANJA, VJEŠTINA I STAVOVA

Uzмите si vremena čitajući članke i gledajući nekoliko videa. Pomoći će vam da razjasnite pojmove, odagnate sumnje, upoznate vizije različitih autora.

Prođite kroz sljedeća čitanja i videozapise kako biste pripremili aktivnosti i sudjelovali u forumu na kraju Jedinice.

Početna očitavanja

1. Civilitet 101: Tko predaje razred:
<https://www.rootsofaction.com/civility-101-whos-teaching-the-class/>
2. Gianna Knowles (2013.). CH. 1 "Obitelji, odnosi između kuće i škole i postignuća" u Understanding Family Diversity and Home-School Relations, Gianna Knowles i Radhika Holmstrom (ur.), Routledge, str. 7-23:
<https://doi.org/10.4324/9780203151266> (Također kao pdf datoteka).
3. Što je uzor: pet kvaliteta koje su važne za mlade:
<https://www.rootsofaction.com/role-model/>

4. Joana Lucio (2015.). Djeca kao članovi zajednice: građanstvo, sudjelovanje i obrazovni razvoj – uvod u posebno pitanje. *European Educational Research Journal*, Vol. 14 (2) 129–137:

<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1474904115571794>

Videozapisi

Dva kratka videa o važnosti biti grupa i biti prihvaćeni:

Google Android – reklama kamen, papir, škare (1:00)

<https://youtu.be/hgDbafji3xl>

Pixar – Za ptice (3:25)

<https://youtu.be/nYTrlcn4rjg>

Kratki video o poticanju učenika da budu svoji:

Inspirativni video – Budi gospodin Jansen (3:12)

https://youtu.be/4p5286T_kn0

Kratki video o jedinstvu: učitelj/voda ujedinjuje podijeljenu grupu ukazujući na zajedničku sudbinu koja bi mogla stvoriti bolji odnos učenik-nastavnik i učenik-učenik:

Freedom Writers – The Line Game (6:18)

<https://youtu.be/eYYf-mUmPqI>

Kratki video o samousavršavanju i svakodnevnom odricanju, ali i o važnosti ugledanja na dobre prakse, posebno kod vršnjaka:

CGI 3D animirani kratki "Laki život" - autora Jiaqija Xionga | TheCGBros (2:21)

<https://youtu.be/iY2IXojrXwY>

Kratki video o tome kako poboljšati zajednicu u kojoj živimo, svijet u kojem živimo i postati dio zajednice:

KORAK 3. IZVRŠITE AKTIVNOST

1. Odaberite priču ili videozapis o zlostavljanju kako biste svojim učenicima pomogli razumjeti ne samo stranu djeteta koje je zlostavljano, već i namjeru i postupke nasilnika. Pokušajte s nekim ulogama u kojima djeca crtaju sliku o tome kakav je osjećaj biti maltretiran, a zatim neka zamole svoje kolege iz razreda da pokušaju shvatiti kakav je osjećaj ono što je prikazano na crtežu, kako bi se u raspravi ti osjećaji mogli izliječiti. Ključno pitanje za učenike je da mogu razgovarati. Što znači biti tretiran kao što bih želio da se prema meni postupa?
2. Razgovarajte o različitim perspektivama koje učitelji imaju o obiteljima, njihovom porijeklu i svakom dodatnom znanju. Pokušaj raspraviti da razlike u obiteljima ne znače razlike u njihovoj sposobnosti brige i pitati učenike što im njihove obitelji znače.
3. Odredite strategije koje bi najbolje funkcionirale u vašoj školi, kontekstu, socio-ekonomskoj razini, jezičnim skupinama i etničkom sastavu za vršnjački angažman. Razmotrite pozitivan angažman vršnjaka kao prijatelja i razgovarajte o tome kada vršnjaci pomažu učenicima u učenju, a kada stoje na putu.
4. Pomozite učenicima da u dokumentu iscrtaju različite skupine vršnjaka koje su prisutne u vašoj školi. Utvrdite kako vršnjaci mogu biti prijatelji ili neprijatelji i koje su uloge obitelji u takvim slučajevima. Usredotočite se na ono što učenici donose za stol i identificirajte ponašanja koja mogu spriječiti te učenike da se uključe u učenje.

PREDLOŽENE DODATNE AKTIVNOSTI

1. Karte za igranje uloga u kojima učitelji pokušavaju odglumiti što bi značilo imati uljudnost u kući, na igralištu, u školi, na izletima i s članovima zajednice.

2. Dopršite reflektivnu aktivnost iz prvog poglavlja knjige Giinne Knowles i usredotočite se na str. 9-10 i zamijenite Veliku Britaniju kao državu za svoju državu. Pokušajte odgovoriti usmeno, ali pripremite bilješke za završnu raspravu s drugim učiteljima. Dopršite reflektivnu aktivnost na str. 12-13, zatim na str. 15-16 kao pisani skup vježbi koje se mogu izvoditi pomoću kartica.
3. Koristiti bilješke iz njihova čitanja koje će vam pomoći da prvo oslikate ono što poglavlje uključuje, a zatim dovršite svaku od sljedećih vježbi koje se nalaze u knjizi. Iskoristite ove refleksije tako da ih zapišete kao dio dnevnika koji će vam pomoći identificirati budućnostobuka nastavnika koja bi mogla biti potrebna u vašoj školi.
4. Vodite otvorenu grupnu raspravu o tome što se uči o obiteljima kojima pripadaju njihovi učenici, po čemu se razlikuju i što im je potrebno od škole, administratora, učitelja i osoblja. Napravite akcijski plan kako ih više uključiti u školu.
5. Odredite moguće radionice koje se mogu provesti i koje uključuju roditelje i djecu u izradu nekih od mapa i korištenje kartica za odgovore na neka od pitanja.
6. Odigrajte uloge kao učitelj, a zatim kao učenik i objasnite svojim drugim učiteljima kakav je to osjećaj u razmjeni uloga s učenicima. Pokušajte biti učitelj kakav jeste, a zatim razmijenite s kolegom učiteljem da budete učenik. Raspravite s drugim učiteljem što znači biti u takvim ulogama. Kakvo učenje proizlazi iz igranja različitih uloga?
7. Objasnite kako se uloge mijenjaju u različitim kontekstima, učitelj razgovara s roditeljima, učitelj koji podučava učenike, učitelj razgovara s administratorom i isto za učenike. Zapitajte se što će se zahtijevati od vaših učenika da se uklape i da budu sposobni sudjelovati i u potpunosti sudjelovati u datim situacijama.

KORAK 4. DIJELJENJE IDEJA

REFLEKTIVNE VJEŽBE ZA UČITELJE

Skinite na forum u Moodleu:

1. Napišite odlomak od najviše 10 rečenica koje opisuju koje se vrste strategija ili mehanizama mogu primijeniti u praksi kako bi pomogli učenicima da nauče kontrolirati svoje ponašanje prije nego što pokažu svoje emocije na načine koji nisu produktivni.
2. Dovođite refleksivnu aktivnost iz prvo poglavlje Gianna Knowles (2013.), str. 17 i pripremite istu aktivnost za svoje učenike, raspravljajući i razmišljajući o svakom od crteža koje su izradili učenici i učitelji.
3. Kontekstualizirajte studiju slučaja sa svojom situacijom u školi/roditelju/obitelji koristeći prvo poglavlje vježbe Gianna Knowles (2013) na str. 21 i navedite društvene prednosti/nedostatke koje možete identificirati. Zadržite ovaj popis kako biste ga podijelili s drugim učiteljima.
4. Skupite aktivnosti vršnjačkog učenja koje su identificirali i podijelili učenici i pokušajte ih podijeliti s drugim učiteljima kako bi mogli razviti aktivnosti koje ih uključuju na njihovoj razini.

OSTALI MATERIJALI I RESURSI

BROJ PROJEKTA – 2016-1-FR01-KA204-023943. Studija IO1: Pričanje digitalnih priča za borbu protiv ranog napuštanja škole. Projekt Ispričaj svoju priču:

<https://tellyourstorymap.eu/wp-content/uploads/2018/12/tys-io1-report.pdf>

Nastava u raznolikoj učionici (3:21):

<https://www.youtube.com/watch?v=EKGvN22XICc&list=PLWaUnF8ej6mtyg9VLFuY3stl1kRmwv1Y1>

Javier Diez, Suzanne Gatt i Sandra Racionero (2011.), Postavljanje članova obitelji

i zajednice imigranata i manjina u školski centar: uloga sudjelovanja zajednice, European Journal of Education, lipanj 2011., sv. 46, br. 2, Obrazovanje, siromaštvo i inkluzija (lipanj 2011.), str. 184-196:

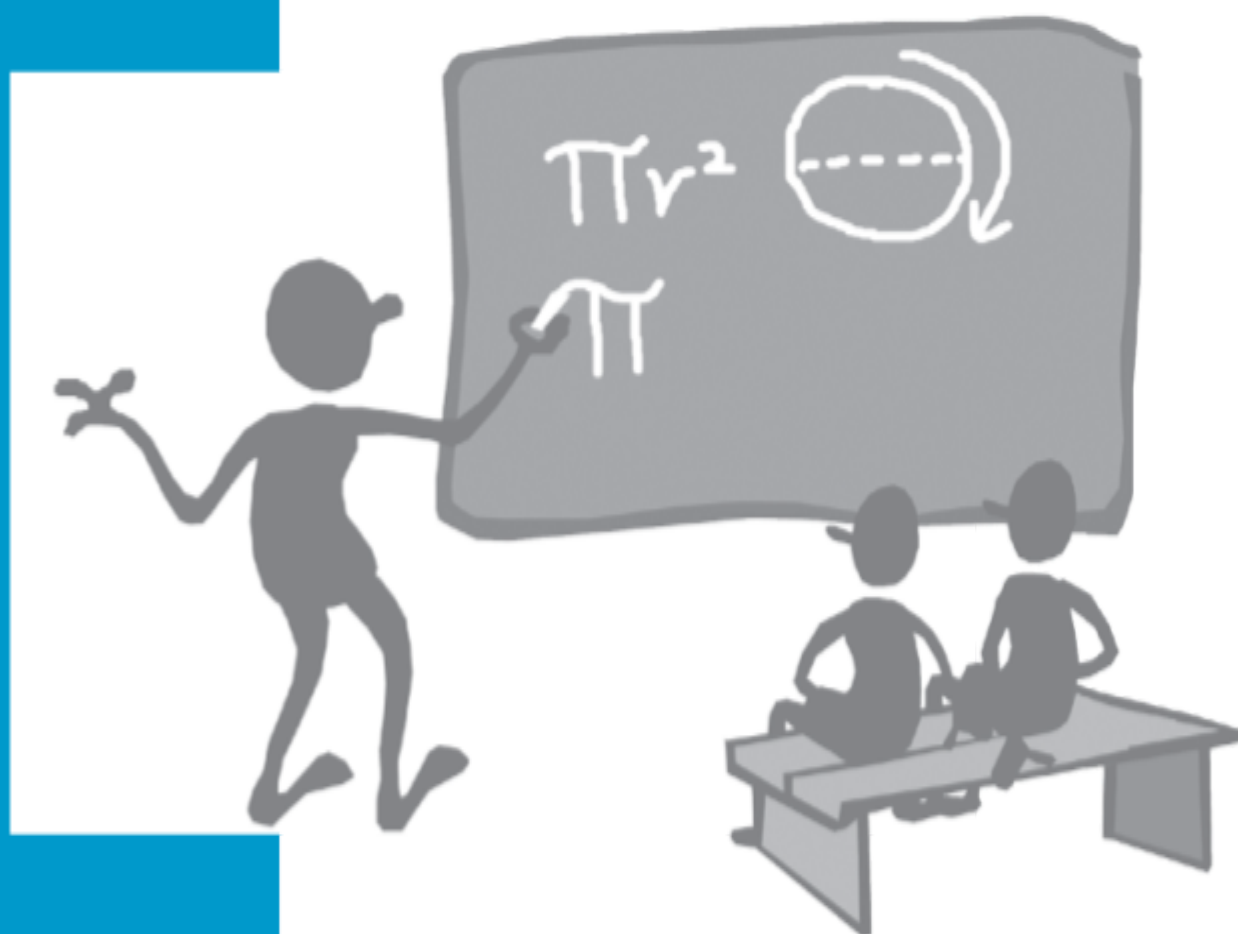
<https://www.eu-jer.com/>

Mark J. Van Ryzin i Cary J. Roseth (2018), Moć utjecaja vršnjaka za rješavanje problema u ponašanju učenika. The Phi Delta Kappan, sv. 99, broj 8 (svibanj 2018.), str. 62-66:

<http://kappanonline.org/van-ryzin-roseth-power-peer-influence-address-student-behavioral-problems/>

Jedinica 4

Inovativne nastavne metodologije s naglaskom na zlostavljanje kao potencijalni uzrok neangažiranja u školi i ESL-a.

Jedinica 4

INOVATIVNE METODOLOGIJE S FOKUSOM NA ZLOSTAVLJANJE KAO POTENCIJALNI UZROK ODREĐIVANJA ŠKOLE I RANOG NAPUŠTANJA ŠKOLE

OPIS JEDINICA

Desetljeća istraživanja pokazuju da ono što učitelj radi u učionici može značajno promijeniti obrazovna iskustva školske djece i stupanj do kojeg su sklona odvojiti se od procesa učenja i potencijalno napustiti. Društveno i emocionalno okruženje koje nastavnici stvaraju za svoje učenike može odrediti kako njihovi učenici vide sebe kao učenike i mlade ljude. Osobito utječe sposobnost učitelja da stvori pozitivnu atmosferu za učenje u razredu i sposobnost da stimulira djecu na učenje.¹ Stvaranje takve atmosfere posebno je izazov kada se nasilje (u mnogim oblicima) događa².

Mnogi učitelji i drugo školsko osoblje na maltretiranje reagiraju na neučinkovite načine, uključujući potpuno ignoriranje takvog ponašanja ili poduzimanje koraka koji su kontraproduktivni. Nekoliko nastavnika i školskog osoblja razgovara o strategijama rješavanja sukoba sa svojim kolegama ili sa svojim učenicima³.

Ova jedinica namijenjena je učiteljima i drugom školskom osoblju, te predstavlja nekoliko inovativnih metodologija koje se mogu koristiti za rješavanje incidenata nasilja u učionicama i školama. Ispituje se i razina školskih politika i aktivnosti u učionici koje učenicima i nastavnicima omogućuju rješavanje nasilja.

Napomena: Dijelovi nastavne jedinice mogu se koristiti i s učenicima uz pomoć učitelja, socijalnog radnika škole ili školskog psihologa. Od ključne je važnosti da se imena pojedinih učenika ne imenuju zbog privatnosti, ali i da bi se stvorio siguran prostor za raspravu.

ISHODI UČENJA

1. Psudionici stječu uvid u različite pristupe rješavanju vršnjačkog nasilja u učionicama i školama.
2. Sudionici stječu uvid u nekoliko metodologija kooperativnog učenja koje

---

¹ Vidi na primjer: DeWitt, Peter i Sean Slade (2014). Školske klimatske promjene: kako izgraditi pozitivno okruženje za učenje. ASCD. Aleksandrija, VA

² Vidi na primjer: <https://www.apa.org/advocacy/interpersonal-violence/bullying-school-climate>

³ Vidi na primjer: Smith PK, Pepler D., Rigby K. (2004). Maltretiranje u školama: koliko intervencije mogu biti uspješne? Cambridge, UK: Cambridge University Press; De Luca L, Nocentini A, Menesini E. Uloga učitelja u prevenciji zlostavljanja. *Front Psychol.* 2019; 10:1830. Objavljeno 14. kolovoza 2019. doi:10.3389/fpsyg.2019.01830

mogu biti korisne na razini učionice.

3. Sudionici razvijaju komunikacijsku i provedbenu strategiju za poboljšanje.

SADRŽAJ

Kroz ovu cjelinu istražiti ćemo sljedeće teme:

1. Dinamika različitih vrsta vršnjačkog nasilja i načini rješavanja nasilja
2. Razne inovativne metodologije za stvaranje uključivije i sigurnije atmosfere u učionicama i školama, a posebno za rješavanje nasilja

METODOLOGIJA

Sudionici će:

- Započnite ispitivanjem nekoliko definicija zlostavljanja i inkluzivnog obrazovanja.
- Nakon toga će istražiti što njihova škola već čini u borbi protiv zlostavljanja i stvaranju sigurnog okruženja za učenje za sve. Ako trenutno ne rade u školi, razmišljat će o onome što vide kao idealnu situaciju u svakoj budućoj školi u kojoj bi radili.
- Sudionici će zatim pročitati nekoliko ključnih članaka i pogledati nekoliko kratkih videa koji se odnose na potencijalnu vrijednost različitih inovativnih metodologija. Razmišljat će o tome kako takve metodologije mogu stvoriti uljudnije i uključivo okruženje u učionici.
- Identificirajte 2 videozapisa putem internetskog istraživanja za koje smatraju da su posebno korisni u njihovom vlastitom radu ili njihovom očekivanom budućem radu.

KORAK 1. PRETHODNO ZNANJE

Što je bullying i što se već radi u vašoj školi?

Odgovorite na sljedeća pitanja kako biste se bolje pripremili za dublje udublјivanje u ovu jedinicu.

Početa pitanja

Postoji mnogo različitih definicija vršnjačkog nasilja, a priroda zlostavljanja promijenila se posljednjih godina zbog rasta društvenih medija.

Najprije za sebe napišite što mislite da je 5 glavnih karakteristika zlostavljanja. Ovo je tvoje mišljenje. Ne postoji točan ili pogrešan odgovor.

Zatim, proučite sljedeće službene definicije zlostavljanja (pogledajte resurse), a posebno službenu definiciju EU-a.

U kojoj su mjeri vaše vlastite karakteristike sadržane u ovim definicijama. Što mislite da ste previdjeli ako išta?

AKO RADITE U ŠKOLI: Korak 3: Mnoge škole imaju strategije/politiku/programe protiv zlostavljanja u svojoj školi. Provedite neko vrijeme saznajući koja pravila vaša škola ima. Pokušajte odgovoriti na sljedeća pitanja ako vaša škola ima neku vrstu strategije/politike/programa (odgovori će biti podijeljeni na ??):

Za one škole s eksplicitnim strategijama/politikom/programima protiv zlostavljanja

- (a) Koje vrste pozitivnih strategija/politika/programa škola ima za promicanje uključivog i sigurnog okruženja za učenje za sve učenike?
- (b) Kada su strategije/politike/programi nastale i što ih je dovelo do njihovog uvođenja? Na koji su način implementirane te

strategije/politike/programi (tko je bio uključen na primjer)? Koja je bit strategija/politika/programa protiv bullyinga u vašoj školi?

- (c) Smatrate li da su mjere u vašoj školi bile učinkovite i zašto ili zašto ne?
- (d) Kako se ti programi/inicijative komuniciraju s učenicima, školskom osoblju i roditeljima (ako uopće)? Je li to po vašem mišljenju učinkovito?
- (e) Što, po vašem mišljenju, treba poboljšati u sadašnjim strategijama/politikama/programima protiv nasilja?
- (f) Što bi bilo potrebno da bi se takva poboljšanja dogodila (molimo, budite konkretni).

Pokušajte napisati otprilike 1-2 odlomka za svako pitanje.

Za one škole bez uspostavljenih strategija/politika/programa protiv nasilja

- (a) Koje vrste pozitivnih strategija/politika/programa škola ima za promicanje uključivog i sigurnog okruženja za učenje za sve učenike?
- (b) Zašto mislite da u vašoj školi nema eksplicitnih strategija/politika/programa protiv zlostavljanja?
- (c) Misлите li da su u vašoj školi potrebne eksplicitne strategije/politika/program protiv zlostavljanja? Zašto ili zašto ne?
- (d) Ako smatrate da su to eksplicitne strategije/politike/programa protiv zlostavljanja, što mislite koji bi bio prvi korak u razvoju eksplicitne strategije/politike/programa protiv zlostavljanja? Tko bi po vašem mišljenju bio uključen i na koji način?

Ako još ne radite u školi (npr. učitelji prije službe):

Idite na internet oko 1-2 sata i provedite istraživanje (na engleskom ili nekom drugom jeziku) o vrstama školskih programa protiv zlostavljanja koji postoje (u vašoj zemlji ili drugim zemljama). Pokušajte identificirati 3 različita. Razmislite o sljedećim pitanjima:

- (a) Koji su ključni elementi svakog od ovih programa?
- (b) Po čemu su slični, a po čemu se razlikuju?

Vaša razmišljanja će poslužiti kao osnova za ostatak Jedinice.

KORAK 2. UKLJUČIVANJE NOVIH ZNANJA, VJEŠTINA I STAVOVA

UVIDI 1. DIO

Nakon što dovršite 1. korak ove jedinice, željeli bismo da se pozabavite nekoliko članaka, studija slučaja i videozapisa koji se odnose na zlostavljanje u školama. Identificirali smo ono što smatramo nekim vrlo korisnim resursima koji govore o različitim aspektima zlostavljanja.

Ova čitanja i videozapisi pogledajte:

- (a) 'uzroci i posljedice zlostavljanja'
- (b) 'vrste vršnjačkog nasilja u učionici i školskom okruženju'
- (c) 'rješavanje zlostavljanja – vrste intervencija i njihove posljedice'

Sljedeća čitanja i video zapisi pomoći će vam u pripremi aktivnosti koje ćete pronaći na kraju jedinice.

Početa očitaja

Članak pod naslovom: Cyberbullying u školi: prevencija i podrška.

<https://www.accreditschoolsonline.org/resources/cyberbullying-prevention-and-support/>

Članak pod naslovom: Cyberbullying: Što učitelji i škole mogu učiniti.

<https://www.scholastic.com/teachers/articles/teaching-content/cyberbullying-what-teachers-and-schools-can-do/>

Videozapisi

Video pod naslovom: Što je bullying: osnove; 3 min 44 sek.

<https://www.youtube.com/watch?v=eAj2kTQyEGw>

Videozapis pod naslovom: Činjenice o cyber-bullyingu – Top 10 Forms of Cyber-bullying; 3 min 30 sek

<https://www.youtube.com/watch?v=0Xo8N9qIJtk>

Trebalo bi vam oko 90 minuta da ih pročitate/gledate.

Nakon što završite s čitanjem i pogledate videozapise, odgovorite na sljedeća pitanja.

Je li vas u informativnim materijalima nešto iznenadilo? Molim te objasni.

Koji su glavni načini na koje mislite da bi zlostavljanje, kako je opisano u ovim materijalima, moglo dovesti do odvajanja učenika ili napuštanja škole? Pokušajte navesti barem 3.

Kada biste s kolegama učiteljima komunicirali o fenomenu bullyinga, što biste željeli istaknuti u rješenjima za zlostavljanje? Također pokušajte navesti barem 3.

Uvidi 2. DIO

Već smo gledali dinamiku škole na razini politike. Naravno, važno je i ono što se događa u učionici na više mikro razini. Postoji velika količina vršnjačkog nasilja koje prolazi nezapaženo ili se ne prijavi od strane učenika. Ukratko, nevidljiv je. Ali utjecaj različitih oblika zlostavljanja ne može se podcijeniti.

Ozbiljan, iskren i otvoren razgovor s učenicima (i drugima) o zlostavljanju u školi često je izazov. Držanje predavanja studentima ili njihovo gledanje videa rijetko je učinkovito. U te svrhe, inovativnije metodologije mogu ponuditi načine rješavanja problema zlostavljanja na učinkovitije i često održivije načine.

U sljedećem dijelu ove cjeline molimo vas da proučite neke materijale koji govore o pozitivnom utjecaju nekoliko inovativnih i vrlo interaktivnih metodologija. Postoji mnogo takvih inovativnih metodologija, ali smo se usredotočili na nekoliko koje su prilično dobro poznate i prilično jednostavne za implementaciju u učionicama. Možda ste upoznati s drugima.

Molimo pročitajte/pogledajte sljedeće (trebalo bi vam oko 90 minuta da pogledate i pročitate ove vrlo pristupačne resurse:

Članci

Članak pod naslovom: 6 načina na koje odgajatelji mogu spriječiti zlostavljanje u školama.

<https://lesley.edu/article/6-ways-educators-can-prevent-bullying-in-schools>

Članak pod naslovom: Aplikacija protiv nasilja – “Bully Box”.

<https://innovationinpolitics.eu/showroom/project/anti-bullying-app-bully-box/>

Videozapisi

Video pod naslovom: Nasilnik se ispričava svojoj žrtvi 15 godina kasnije; 5 min 55 sek.

<https://www.youtube.com/watch?v=paJD4r31rB0>

Videozapis pod nazivom: Vršnjačko zagovaranje: jedinstveni model prevencije nasilja; 4 min 32 sek.

<https://www.youtube.com/watch?v=6MX1-6oU1Cc>

Video pod naslovom: Aplikacija protiv nasilja; 3 min 11 sek.

<https://www.youtube.com/watch?v=Sl4eA3nNT7Y>

KORAK 3. IZVRŠITE AKTIVNOST

Aktivnost s vašim učenicima na umu.

Sada ste se angažirali s nekoliko resursa. Idite na internet i pokušajte identificirati 2 kratka videa (ne dulja od 20 minuta) za koje mislite da bi bilo prikladno koristiti s učenicima (srednjoškolci ili stariji osnovnoškolci) kako biste ih educirali o zlostavljanju. Ovi videozapisi mogu biti na engleskom ili drugom jeziku.

KORAK 4. DIJELJENJE IDEJA

Pokažite dva videozapisa barem jednom kolegi/vršnjaku i razgovarajte s tim kolegom o 2 resursa koja ste upravo identificirali. Objasnite svom kolegi/vršnjaku zašto ste odabrali ova 2 videa, a zatim razgovarajte o tome kako biste ih predstavili/razgovarali o njima s učenicima (srednjoškolci i stariji osnovnoškolci). Koju biste (inovativnu) metodologiju koristili? Možete li smisliti način (sa svojim kolegom) da provedete ovaj rad (provedbenu strategiju) u svojoj školi (ili budućoj školi)?

OSTALI MATERIJALI I RESURSI

Sljedeća aktivnost može poslužiti kao nastavak:

Restorativna pravda

Pozadina: Kada se zlostavljanje događa, postoji mnogo načina na koje se škole i nastavnici mogu nositi s tim. Jedan inovativni pristup naziva se 'Restorativna pravda'. Molimo pogledajte sljedeće videozapise o Restorativnoj pravdi:

Videozapis pod nazivom: Odbor za pravosuđe: korištenje praksi restorativne pravde za rješavanje sukoba; 4 min 30 sek.

<https://www.youtube.com/watch?v=zgw7gY9fbz8>

Video pod naslovom: Restorativne prakse u obrazovanju: 1 min 39 sec.

<https://www.youtube.com/watch?v=Kf22JzXbXEI>

Video pod naslovom: Primjer restaurativnog pristupa – OŠ; 5 min 7 sek.

<https://www.youtube.com/watch?v=JfiGiA2bpoY>

pitanja:

- (A) Kakav je vaš opći dojam o ovim videima i konceptu 'Restorativne pravde' koji je ovdje predstavljen?
- (B) Prakticira li vaša škola takve mehanizme 'restorativne pravde'? I ako je tako, kako se oni mogu usporediti s oblicima 'restorativne pravde' koji su ovdje predstavljeni?
- (C) Koje aspekte, ako ih ima, vidite u ovim videozapisima koji bi mogli biti korisni i izvedivi za implementaciju u vašoj školi? Razvijte kratak pregled vrste strategije koju biste koristili za implementaciju takve promjene u svojoj školi.

IZVOR 1: EU DEFINICIJA ZLOSTAVLJANJA:

Ne postoji univerzalna definicija školskog zlostavljanja, ali je široko prihvaćeno da se radi o ciljanom agresivnom ponašanju koje karakterizira neprijateljska

namjera, neravnoteža moći i ponavljanje tijekom vremena. Maltretiranje ozbiljno utječe na tjelesno i mentalno zdravlje žrtava, a ima i negativne učinke na obrazovne rezultate. Time se mogu povrijediti prava djece i mladih na kvalitetno obrazovanje.

Djeca često mogu biti odabrana kao mete za maltretiranje kao rezultat neke percipirane razlike – fizičkog izgleda, nesukladnog rodnim normama, rase ili nacionalnosti.

Osim "tradicionalnog" zlostavljanja, cyberbullying postaje sve rašireniji. Cyberbullying dijeli karakteristike s drugim oblicima zlostavljanja, ali se provodi pomoću elektroničkih sredstava, a nasilnici obično objavljuju glasine, prijetnje, seksualne primjedbe, osobne informacije ili uvrede na društvenim mrežama. Kako su djeca i mladi ljudi sve više uronjeni u digitalni svijet, ova vrsta zlostavljanja može imati dramatičan utjecaj na samopoštovanje i povezana je s povećanjem razine tinejdžerske depresije i samoubojstva.

Drugi važan aspekt zlostavljanja je da vrlo često zahtijeva publiku – bilo stvarnu ili online. To ima dvije važne posljedice: prvo, žrtva će se osjećati više poniženo i posramljeno što je na meti pred vršnjacima; i drugo, publika postaje upletena u čin maltretiranja kada ne čini ništa da ga zaustavi.

Izvor:

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/focus-can-we-pr-event-bullying-school_en

dodatak

OVUDA ONUDA

Tečaj prevencije ranog napuštanja škole

http://schoolinclusion.pixel-online.org/training_package.php?tr1=HR&tr2=pre

Tečaj 'Prevenција ranog napuštanja škole' namijenjen je učiteljima u srednjim školama, kako bi im pomogao da identificiraju koji su njihovi učenici u opasnosti od ranog napuštanja škole te im pružio neke korisne vještine za prevenciju ili smanjenje problema.

Projekt EQUAP - sudjelovanje roditelja u školi

<https://vbjk.be/en/project/enhancing-quality-through-participation>

Projekt EQUAP ima za cilj dobro osmišljenu, istinsku roditeljsku politiku u Europi. Čvrsto vjeruju da to ima pozitivne učinke na kvalitetu. Projekt istražuje inspirativne prakse uključivanja roditelja i prikuplja istraživanja na ovu temu.

Europski priručnik za škole

<https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/resources/toolkitsforschools.htm>

Ovaj mrežni resurs pruža vam niz materijala osmišljenih da pomognu učiteljima i praktičarima u borbi protiv ranog napuštanja škole.

Resources of School Education Gateway

<https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/resources/publications.htm>

Iz ovog odjeljka moguć je pristup resursima dostupnim na međunarodnoj razini o temama vezanim uz probleme ranog napuštanja školovanja. Baza podataka uključuje izvješća, podatke, studije o politikama školskog obrazovanja s europske i nacionalne razine

Roditeljska aktovka (La Mallette des roditelja)

<https://mallettedesparents.education.gouv.fr/>

Cilj programa je jačanje suradnje između učitelja i roditelja. Program je osmišljen kako bi se poboljšali odnosi između roditelja i učitelja te kako bi se roditeljima pomoglo da bolje razumiju kako se njihovo dijete uči kako bi mogli doprinijeti uspjehu svog djeteta u školi.

Fuoriclasse

<https://www.savethechildren.it/cosa-facciamo/progetti/fuoriclasse>

To je integrirani model intervencije protiv ranog napuštanja školovanja usmjeren na učenike, učitelje i obitelji. Nudi aktivnosti za potporu motivacije za učenje i učenje, kako bi se osigurala puna provedba prava na obrazovanje, kako je sadržano u Konvenciji UN-a o pravima djeteta.

Akcijski plan inkluzivnih škola – InScool

<https://inclusiveschools.net/>

Metodologija InScool osmišljena je tako da fleksibilno vodi škole kroz početak puta prema inkluziji, poboljšavajući osobne i akademske rezultate za svu djecu i mlade usredotočujući se na njihov pristup – i sudjelovanje u – kvalitetnom, relevantnom obrazovanju.

CARMA Toolkit: vodič korak po korak za implementaciju suradničkog učenja za povećanje motivacije i sudjelovanja učenika

<https://carma-project.eu/>

CARMA Toolkit potiče pristupe suradničkog učenja u školama, temeljene na tehnikama neformalnog učenja (NFL), za učenike za koje je utvrđeno da su u opasnosti od ranog napuštanja škole i/ili niskog uspjeha. Priručnik pruža praktične resurse za praksu u učionici i transformaciju školske kulture kako bi se poboljšala motivacija i sudjelovanje učenika.

Smanjenje ranog napuštanja školovanja u EU

<https://www.uantwerpen.be/en/projects/resl-eu/>

Projekt RESL.eu predstavlja sveobuhvatan, intersekcijski i rodno osjetljiv pristup pitanju ranog napuštanja škole (ESL) u Europi s ciljem dubinske analize postojećih podataka i prikupljanja novih empirijskih podataka kako bi se inovirali obrazovni sustavi u europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.

Strukturni pokazatelji za inkluzivne sustave u školama i oko njih (2017.)

https://nesetweb.eu/wp-content/uploads/2019/06/NESETII_Structural_Indicators.pdf

Okvir strukturnih pokazatelja za inkluzivne sustave u školama i oko njih razvijen je u dva alata, jedan za korištenje od strane kreatora nacionalnih politika i jedan za korištenje u školama. Ovi se alati mogu koristiti kao provjerljivi pristupi samoocjenjivanju, a potencijalno i u svrhe usporedbenog vanjskog ocjenjivanja kako bi se podržao razvoj sustava uključivog obrazovanja diljem Europe.

Projekt integracije druge generacije EUMAGINE

<https://web.archive.org/web/20180722190715/http://www.tiesproject.eu/index9ed2.html?lang=hr>

Projekt se bavi širokim pitanjem integracije konkretnije promatrajući drugu generaciju - djecu rođenu od imigrantskog porijekla.

Europska mreža o 'međunarodnoj migraciji, integraciji i socijalnoj koheziji' (IMISCOE)

<https://www.imiscoe.org>

Mreža izvrsnosti EU. IMISCOE je najveća europska mreža znanstvenika u migraciji i integraciji.

VET alati za rješavanje ranog napuštanja

<https://www.cedefop.europa.eu/en/toolkits/vet-toolkit-tackling-early-leaving>

Kako bi praktičarima i kreatorima politika pružio praktičnu podršku, Cedefop je pokrenuo SOO alate za rješavanje problema prijevremenog napuštanja. Priručnik je osmišljen kako bi pomogao mladim ljudima koji su u opasnosti od ranog napuštanja da ostanu u obrazovanju i osposobljavanju te da steknu kvalifikacije; i pomoći onima koji rano napuštaju da se reintegriraju u obrazovanje ili obuku i tržište rada.

Includer

<https://play.google.com/store/apps/details?id=hu.expanzio.eslplus&hl=hr>

Gamifikacija za donositelje odluka koji se bave ranim napuštanjem školovanja. Ovo je mobilna aplikacija za učenje politike koja pomaže razumjeti različite razloge i složeno

pitanje napuštanja škole bez kvalifikacije. Proširuje znanje i osjetljivost donositelja odluka na rizik od ranog napuštanja škole uz pomoć gamifikacije.

ESLplus – Europski prostor za učenje o ranom napuštanju škole

<http://www.eslplus.eu/>

Europski prostor za učenje o ESL-u nudi obilje sadržaja i stručnosti koje je akumulirano tijekom ranog napuštanja školovanja na međunarodnoj, nacionalnoj, lokalnoj i institucionalnoj razini. Posjetitelji mogu pronaći ažurirane informacije i resurse o ESL-u. Povezane i interaktivne funkcije podupiru dublje razumijevanje šireg konteksta problema.

Europska mreža protiv zlostavljanja u učenju paket resursa

<https://www.schooleducationgateway.eu/files/esl/uploads/a22026e.pdf>

Paket resursa ENABLE sadrži materijale za obuku za učitelje i mlade voditelje/pobornike vršnjaka, nastavne planove, aktivnosti i resurse, ideje za kampanje za škole, informacije za roditelje i smjernice za provedbu.

Stay@School - Projekt inkluzije u školu Prijenos inovacija. Obrazovni proizvodi

http://stayatschool.pixel-online.org/info/EDP_index.php

Projekt Stay @ school razvio je nekoliko alata za pomoć učiteljima u procjeni rizika od napuštanja škole, uključujući upitnike za učenike, učitelje i roditelje. Smjernice o tome kako identificirati i nadzirati osobe koje rano napuštaju ili one kojima prijete opasnost od ranog napuštanja. Za učitelje: pomoći identificirati i spriječiti ona ponašanja i situacije koje mogu dovesti do ranog napuštanja škole. Za učenike: podići svijest o pitanju ranog napuštanja školovanja.

CroCooS – Spriječite osipanje!

<http://oktataskepzes.tka.hu/en/crocoos>

CroCooS – Spriječite osipanje! Projekt je identificirao elemente sveobuhvatnog institucionalnog sustava ranog upozoravanja (EWS) i testirao njegovu primjenjivost u nacionalnom kontekstu. CroCooS Knowledge Center je složen sustav koji usko povezuje Resource Pool s velikom teoretskom pozadinom, CroCooS Toolkit s nekoliko alata mogao bi se koristiti u školi kako bi se spriječilo napuštanje i Smjernice koje podržavaju učinkovitu upotrebu Toolkita s tematskim oznakama.

Borba protiv ranog napuštanja školovanja: zbirka inovativnih i inspirativnih resursa

<https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/resources/publications/-tackling-early-school-leaving.htm>

Ova publikacija “Borba protiv ranog napuštanja škole” predstavlja izbor proizvoda razvijenih u okviru projekata financiranih u okviru Erasmus+ i njegovog prethodnika, Programa cjeloživotnog učenja, u području školskog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (VET) i učenja odraslih.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

